Sprendžiant iš monetų, kapinynas yra XVII a.

Ona Kuncienė

PAGIEGALOS PLOKŠTINIS KAPINYNAS

Pagiegalos kapinynas, vadinamas "Švedų kapais", yra Panevėžio raj., Karsakiškio apyl., kair. Lėvens krante, ties santaka su Pietupiu, neaukštoje kalvoje, kairėje kelio Panevėžys-Kupiškis pusėje. Kalva ariama, kapinynas labai apardytas. 1981 m. MAII čia ištyrė 23 kapus (žr.: ATL 1980 ir 1981 metais. V., 1982, p. 105-107). 1982 m. tyrinėtas dar 104 m^2 plotas - kapinyno pakraščiai. Rasti dar 7 kapai, dalis jų - vaikų.

1982 m. ištirtieji kapai laidosena ir įkapėmis nesiskiria nuo tirtų praėjusiais metais. Mirusieji laidoti 50-110 cm gylyje, lentiniuose karstuose, galva į V. Visi mirusieji, išskyrus rastąjį kape Nr. 26, gulėjo aukštielninki, ištiestomis kojomis, ant krūtinės sudėtomis rankomis. Rankos sulenktos dažniausiai stačiu kampu.

Prie šitaip gulėjusių griaučių rasta įkapių. Įdomus radiniais yra 20-25 metų moters kapas Nr. 25. Prie griaučių tarp blauzdikaulių (arčiau kelių) gulėjo geležinė sagtelė. Skersai dubens kaulus padėtas 18 cm ilgio peilis medinėmis kriaunomis. Įdėta ir monetų: 3 iš jų gulėjo ant kairiosios rankos žemiau petiės, 2 - panašiai ant dešiniosios rankos ir dar 2 - prie dešinio šlaunikaulio. 5 iš šių monetų - Rygos šilingai (Zigmanto Vazos), o 2 - dvidenariai (Zigmanto Vazos, 1621 m.). Be to, dubens kairėje buvo padėta 6x3 cm dydžio tarsi odinė piniginė. Jos šonai susiūti stambiais dygsniais. Į "piniginę" įdėtas kubo formos 1x1x1 cm dydžio žaidimo kauliukas. Visose jo plokštumose yra akutės -

nuo 1 iki 6.

Kituose kapuose taip pat rasta geležinių kriauninių peilių, sagtelių, monetų - sidabrinių ir biloninių Rygos šilingų (Zigmanto Vazos, Gustavo Adolfo, Kristinos).

Kape Nr. 26 mirusysis palaidotas kniūpsčias, ištiestoje padėtyje, rankos kiek atmestos į šalis, kojos kiek praskėstos. Iš griaučių galima spręsti, kad čia palaidota 50-55 metų moteris. Prie jos kairiojo šono buvo geležinis 13 cm ilgio peilis, kairėje prie dubens gulėjo 7 sidabrinės monetos. Karsto pėdsakų nepastebėta.

Sprendžiant iš monetų, atidengtieji kapai yra XVI a. pabaigos - XVII a. Ištirtieji Pagiegalos kapai rodo, kad ir tuo metu mirusieji laidoti toliau nuo bažnyčios, į kapus senu papročiu dėta dar įkapių.

Algimantas Merkevičius

PRIBITKOS PLOKŠTINIS KAPINYNAS

1982 m. MAII tęsė praėjusiais metais pradėtus Pribitkos (Plungės raj.) kapinyno tyrinėjimus (žr.: ATL 1980 ir 1981 metais. V., 1982, p. 94-97). Dar buvo ištirta 577 m^2, rastas 21 nedegintų bei 1 sudeginto mirusiojo kapas ir surinkta 210 dirbinių. Iš viso 1981 ir 1982 m. Pribitkos kapinyne buvo atkastas 950 m^2 plotas, surasta 62 nedegintų ir 1 sudeginto žmogaus kapas, surinkta daugiau kaip 430 įvairių dirbinių. Buvo ištirti 17 vyrų, 25 moterų ir 20 vaikų kapai. 4 kapai rasti dvigubi: kapuose Nr. 14 ir Nr. 55 buvo palaidota po du vaikus, o kapuose Nr. 57 ir 58 - moterys su kūdikiais.

Maždaug už 100-150 m į ŠV nuo kapinyno, kairėje kelio Tverai